

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2014. december 18-i rendes ülésére

Tárgy: A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulással kapcsolatos döntések

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városüzemeltetési Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:
Kovács Gyula Pénzügyi Iroda irodavezető

Törvényességi szempontból ellenőrizte:
dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A **kistérség** földrajzilag összefüggő, elsősorban területfejlesztési és statisztikai célokat szolgáló területi egység volt Magyarországon 1994 és 2014 között.

1994 -ben a Központi Statisztikai Hivatal vezette be a *kistérség* kategóriáját, mint a statisztikai folyamatok mérésének területi egységét. Területfejlesztési szempontból már a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény hatására vált fontossá. A törvény a kistérséget jelölte meg alsó szintű területfejlesztési térségként és az önkormányzatok területfejlesztési társulásait a kistérség területfejlesztési szerveiként.

2004-ben a hatékonyság növelésének érdekében született az a rendelkezés, amely a települési önkormányzatok közszolgáltatási feladatainak egy részét, valamint a kistérségi területfejlesztési feladatok társulásban történő ellátását szolgálta az adott statisztikai kistérségen belül.

A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás 2004. június 29-én alakult meg a dombóvári kistérség 16 települési önkormányzatának jóváhagyó határozatával. A társulás székhelye Dombóvár volt, amely egy félállású projektmenedzserrel kezdte meg működését. A polgármesterek jó együttműködésének köszönhetően a települések fejlesztésére hazai (TEKI, CÉDE, TEUT, TRFC) és európai uniós forrásból (HEFOP, ROP, KIOP, KEOP, GVOP, AVOP) az országos átlagnál jóval több forrást sikerült megszerezni. A kiváló együttműködést segítették a közös rendezvények, műhelymunkák, konferenciák, tanulmányutak.

Hazai források elosztásának tekintetében a Kistérségi Területfejlesztési Tanácsnak volt jelentős szerepe. Olykor előfordultak súrlódások, de ezen kisebb–nagyobb sérelmekkel mindig sikerült túllendülni.

Dombóvár 2004-2006 között kimagasló eredményeket tudott felmutatni az európai uniós források megszerzésének tekintetében. Míg Magyarországon az egy főre jutó fejlesztési forrás 51.257,- Ft volt, addig Dombóváron ez 92.740,- Ft. Mindez azt mutatja, hogy már ebben az időszakban felkészült szakemberek segítettek a fejlesztési források megszerzését, amely a kistérség fejlődésében is nagy szerepet játszott.

Dombóvár központi kistérségi szerepe vitathatatlan volt, hisz más kistérségekkel ellentétben nem alakultak ki mikrotérségi központok sem, így fel sem merült, hogy a székhely ne a városban legyen. Számptalan előremutató területfejlesztési program valósult meg, közös beruházások erősítették az egységet. Ilyen volt a földgázhálózat kiépítése, közúthálózatok javítása, Ipari Park létrehozása, de ide lehet sorolni az ivóvízjavító program előtanulmányait és a 2012-ben befejeződött oktatási pályázatot is.

A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete a területfejlesztési feladatokon túl közművelődési, oktatási, egészségügyi, idegenforgalmi feladatokhoz köthető közszolgáltatási feladatokat látott el 2012-ig.

Az elmúlt években a közigazgatás átalakítása magával hozta az önkormányzatok feladatellátásának jelentős változását, és A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mhötv.) már a képviselő-testület szerveként szabályozza a társulásokat. 2013. január 1-től a társulásokra vonatkozó szabályokat az Alaptörvény és az Mhötv. rögzíti. Az Mhötv. szabályozásában a **társulási szabadság elve érvényesül**, amely nincs közigazgatási határokhoz kötve. A társulások megalakításával egyértelműen az a cél, hogy az önkormányzatok azon feladatokat, amelyeket önállóan nehezen vagy nem tudnak ellátni, azt közösen tegyék meg, így ennek következtében egyaránt növekszik a feladatellátás színvonala, hatékonysága és biztonsága.

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény 2013. január 1-jén hatályát veszítette, gyakorlatilag ezzel a többcélú kistérségi társulás is megszűnt. Az önkormányzatoknak azonban lehetőségük volt a többcélú társulásokat átalakítani. Döbrököz Község Önkormányzata úgy döntött, hogy 2013. július 1-től kiválik a Társulásból. A Társulási Megállapodás alapján a Társulás székhelye Csikóstóttós, telephelye Dombóvár, munkaszervezeti feladatait a Dalmandi Közös Önkormányzati Hivatal látja el 2013. január 1-től. Közigazgatásilag ma ezért már nem kistérségről, hanem járásról beszélünk.

Fentiek következtében a Társulás kistérségi közszolgáltatási feladatai jelentősen csökkentek, a „Reménység” Napközi Otthon és Fejlesztő Iskola fenntartói feladatait a Presidium Közhasznú Egyesület vette át, megszűnt a Társulás munkaszervezete, a mozgókönyvtári ellátást a megyei könyvtár vette át.

A 2014. január 29-én kelt Társulási Megállapodás alapján a Társulás által ellátott feladatok az alábbiak:

1. Feladatellátása keretében a Társulás üzemelteti az Emberi Erőforrások Minisztériuma, mint az Oktatási Minisztérium jogutódja vagyongazdálkodásában álló Iskolabuszt;
2. Közművelődés területén szervezi a közművelődési feladatellátást.*
3. Együttműködés egyéb területei:
 - a) Szervezi és működteti a bűnmegelőző és drog-prevenációs tevékenységet, Kistérségi Bűnmegelőzési Kerekasztalt hoz létre. *
 - b) Ellátja a nemzeti és etnikai kisebbségek érdekképviseletét. *
 - c) Koordinálja a nyugdíjas klubok tevékenységét. *
 - d) Megszervezi az együttműködést a civil szervezetekkel. *
 - e) Kistérségi Ifjúsági Egyeztető Fórumot hoz létre és működtet. *
 - f) Sportrendezvények szervezésével, a sportélet támogatásával javítja a sportolási lehetőségeket. *
 - g) Elősegíti és összehangolja a tűzoltóság, a katasztrófavédelem és a polgári védelem térségi jellegű feladat-ellátását. *

- h) Működteti a Dombóvár Gunaras-fürdő (Dombóvár, Tó u. 10.) területén lévő gyermek és ifjúsági tábort.
- i) Működteti a Balatonfenyvesi Ifjúsági Tábort (Balatonfenyves, Kaposvári u. 42-44.)
- j) A központi orvosi ügyelettel kapcsolatos feladatok ellátása.

4. A Társulás a térségi közfoglalkoztatási programok lebonyolításában foglalkoztatóként, illetve együttműködő szervezetként is részt vesz.

Fentiek jól tükrözik, hogy jelentősen átalakult a Társulás szerepe. A csillaggal megjelölt feladatok tekintetében a véleményem az, hogy ezen tevékenységeket jelen pillanatban a Társulás egyetlen egy társulási tagnál nem végez.

A területfejlesztési feladatok is átrendeződtek, hisz a 2012. január 1-jétől megszűntek a kistérségi területfejlesztési tanácsok is. Hazai forrásra már csak minisztériumok és háttérintézményeik írnak ki pályázatot. Fejlesztési forrásokhoz a kistérségi önkormányzatok Leader típusú pályázatból jutottak, amelyek a vidékfejlesztést szolgálták. Megírásukat továbbra is a Társulás koordinálta. Dombóvár esetében más európai uniós forrás megszerzésére volt lehetőség, ezt a város saját szakembereivel oldotta meg.

Meggyőződésem az is, hogy az együttműködés alapjai akkor romlottak meg, amikor a város erőn felül, túlzóan és önzetlenül segített településeken, amelyek sok esetben később pénzügyi elszámolási vitákhoz vezettek, nem egy esetben bírósági perekhez. Ilyen például Döbrököz esetében a Nagypál-telepi ivóvízrendszerhez történő csatlakozási díj megfizetése, Kaposszekcsőnél a Kapos ITK Kht.-val kapcsolatos ügy, illetve a Társulás tekintetében egy bérelőleg-fizetési vita van bírósági szakaszban. De komoly összetűzések voltak a vízmű vagyion értékelésnél, Kaposszekcső-Csikóstóttós-Jágónak étkeztetési elszámolásánál, az oktatási pályázat pótmunka finanszírozásánál.

Mindezek megmetelyezték a korábbi harmonikus együttműködést, az addig központi szerepet betöltő Dombóvár több önkormányzatnál közellenséggé vált. Meggyőződésem az is, hogy Dombóvár az elmúlt években nem tudta megfelelő módon képviselni érdekeit a Társulási Tanácsban, az egyéni ambíciók felülkerekedtek a szakmai érdekeken.

Dombóvár Város Önkormányzata a feladatellátásért jelenleg évi 600.000,- Ft-ot fizet a Társulás számára, ezért cserébe a következő önként vállalt feladatokat látja el a Társulás

27. Részvétel a többcélú kistérségi társulás működtetésében, ennek keretében az alábbi nem kötelező feladatok ellátása:

- iskolabusz üzemeltetése,
- gyermek és ifjúsági táborok működtetése,
- drogpreevencióval kapcsolatos feladatok ellátása, kábítószer egyeztető fórum működtetése.¹

¹ 11/2011.(III.4.) ök. rendelet, 1. sz. melléklet

Fentiekén túl a Társulás a központi (házi-orvosi) ügyeleti feladatok ellátásának koordinálójá is a kistérségben, amelyre vonatkozóan Dombóvár lakosságszámának megfelelő havi hozzájárulást fizet az önkormányzat. A megállapodás 2016. április 30-ig szól.

Dombóvár egyébként több társulásnak is tagja a térségben, amely nagy segítség a környező településeknek közfeladataik hatékony és eredményes ellátásában. Dombóvár Város Önkormányzata számára ez nem kötelező, előnyökét ma már nem hordoz magában, tekinthetjük akár egy gesztusnak is. Vitathatatlan azonban az, hogy a településeknek nagy segítség mind anyagilag, mind szakmailag. Ilyen társulások

- Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó Társulása
- Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulása
- Dombóvár Térségi Szennyvízkezelési Önkormányzati Társulás
- Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás
- Mecsek-Dráva Regionális Szilárdhulladék Kezelő Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás

Dombóvár ezen túl 3 településen segíti a kötelező köznevelési feladatok ellátását is az óvodások tekintetében, amelyre vonatkozóan feladatellátási szerződést kötött Csikóstóttóssal, Dalmanddal és Kaposulával.

A Képviselő-testület az önkormányzati választásokat követően 419/2014. (XI.14.) Kt. sz. határozatában felhatalmazott arra, hogy kezdeményezem a Társulási Megállapodás módosítását, miszerint a Társulás székhelye Dombóváron legyen, illetve a Társulás munkaszervezeti feladatait a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal lássa el. Az MhÖtv. 88. § (2) bekezdése arról is rendelkezik, hogy „A társulásban részt vevő képviselő-testületek mindegyikének minősített többséggel hozott döntése szükséges a társulási megállapodás jóváhagyásához, módosításához vagy a társulás megszüntetéséhez.” E rendelkezést figyelembe véve a Társulási Tanács nem dönthetett a javaslatról, hisz az önkormányzatok újonnan megválasztott testületei e tekintetben nem rendelkeztek felhatalmazással, amely jogszerűtlen döntést eredményezett volna. Jelenleg a Társulás működését veszélyezteti az is, hogy az önkormányzati választásokat követően nem került megválasztásra a Társulási Tanács elnöke, így új kötelezettségvállalást a Társulás jogszerűen nem vállalhat.

A Társulási Tanács 2014. november 19-én tartott ülésén az új társulási elnök megválasztásáig a következő határozatot hozta.

44./2014.(XI.19.) Kistérségi Tanácsi Határozat

A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás Tanácsa felhatalmazza Pintér Szilárdot, Csikóstóttós Község Polgármesterét, hogy a Társulás folyamatban lévő ügyeiben eljárjon, kötelezettséget vállaljon, a Társulási Tanács döntéseit végrehajtsa. A felhatalmazás ideje: visszamenőleges hatályú, 2014. október 13-tól a Társulási elnök megválasztásának időpontjáig tart.

A működőképesség biztosítására ezért mielőbb szükséges a Társulási Tanács összehívása, amelyet jogszerűen az Mhötvt 95. § (1) bekezdés második mondata értelmében – elnök, alelnök hiányában – a korelnök hívja össze és vezeti.

A bevezetőben már említést tettem arról, hogy a társulások létrehozásának célja egyes közfeladatok magas színvonalú, hatékony és eredményes ellátása. A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás 2013. évi beszámolója azonban azt tükrözi, hogy jelen pillanatban egy közös feladat van, amelyet a Társulás kistérségi szinten koordinál, ez pedig a központi (házi-orvosi) ügyeleti ellátás, amelyért az önkormányzat külön megállapodás alapján fizet. Bár Dombóvárnak nem célja a Társulás feladatainak kiürítése, jelen esetben azonban nem látom a delegált közfeladatok magas színvonalú, hatékony és eredményes ellátását. Ez alapján javaslom, hogy Dombóvár Város Önkormányzata vegye vissza a két ifjúsági tábor működtetését. Ezen túl javaslom a tagdíj mértékét a szerint megállapítani, ki milyen szolgáltatást, milyen mértékben vesz igénybe a Társulástól.

A területfejlesztéssel kapcsolatos feladatok tekintetében, figyelembe véve a Kormány 1731/2013.(X.11.) határozatát, amely a 2014-2020-as európai uniós programok lebonyolításának alapelveiről szól, már tudható az is, hogy az európai uniós forrásból megvalósuló projekteket a projektötlet megszületésétől a projekt megvalósulásáig, különösen a pályázati dokumentáció összeállítását, valamint a projektek végrehajtásának támogatását felkészült szakértői bázison alapuló állami kapacitások megteremtésével kívánják megoldani. Ez azt jelenti, hogy a kistérségi önkormányzatok e tekintetben szakértőket kérhetnek és vehetnek igénybe a jövőben.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet arról is, hogy a kistérség-járási önkormányzataival való kapcsolattartást a jövőben is kiemelten kívánom kezelni, hisz az Európai Unió 2014-2020 közötti időszaka az eredményesebb és költséghatékonyabb, területi együttműködésre alapozó közigazgatási működést részesíti előnyben és támogatja. Dombóvár járásközponti szerepe vitathatatlan, ezt erősíti a közszolgálati tevékenységet, államigazgatási funkciót ellátó szervek jelenléte a városban, amelyek a következők:

- Tolna Megyei Kormányhivatal Dombóvári Járási Hivatala
- Tolna Megyei Kormányhivatal Szakigazgatási Szervei
 - Dombóvári Munkaügyi Kirendeltsége
 - Dombóvári Járási Földhivatal
 - Járási Egészségügyi és Élelmiszerellenőrző Hivatal
 - Dombóvár Körzeti Növényvédelmi Felügyelőség
 - Igazságügyi Szolgálat
 - Járási Gyámhivatal
 - Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv
 - Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Dombóvári Intézete
- Dombóvári Járásbíróság

- Dombóvári Városi Ügyészség
- Dombóvári Rendőrkapitányság
- Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dombóvári Kirendeltsége
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Dombóvári Kirendeltsége

A térségközponti szerepet erősíti, hogy az elmúlt két évben a működő vállalkozások száma emelkedett Dombóváron, de kihagyhatatlan a multinacionális kereskedelmi egységek jelenléte (SPAR, PENNY, LIDL, TESCO, JYSK) a városban valamint az oktatási, idegenforgalmi és az egészségügyi vonzáshatás is.

A jövő a gazdaságélénkítés jegyében zajlik. A fejlesztések nemcsak a város, hanem a környező települések fejlődését is előmozdítja. A Kormány 209/2014. (XI.26.) rendelete alapján a Dombóvári járást a kedvezményezett járások kategóriájába sorolta. Közös ügyünk tehát, hogy társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatók tekintetében előre lépjünk. A kistérség-járás szintű együttműködés pozitív jelének tartom a 2014 novemberében beadott ÁROP program keretében megvalósuló „Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban” című pályázatot. Döbrököz, Kaposszekcső és Jágónak kivételével minden település aláírta együttműködési szándékát. Remélem, hogy ha a pályázat nyer, ők is csatlakoznak a program megvalósításához, amely a társadalmi felzárkózást segíti elő a térségben. E területen számos tennivalónk van. Ilyen típusú pályázatok a következő időszakban is várhatóak, amelyet csak járásközpontok adhatnak be. Szándékomban áll ezért 2015 januárjában egy szakmai egyeztető fórumot összehívni, ahol tájékoztatást kaphatnak a kistérség-járás települések vezetői az említett ÁROP program részleteiről, a kistérség-járás központ és települései közötti partnerségei együttműködés lehetőségeiről és alapjainak lerakásáról, amelynek központja természetesen Dombóvár.

Ez azt is jelenti, hogy mindazon járási önkormányzat számíthat a kistérségi-jarásközpont szakmai támogatására és együttműködésére, akinek Dombóvár Város Önkormányzatával vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságával nincs folyamatban peres eljárása.

Fentieket figyelembe véve az alábbi határozati javaslat elfogadását indítványozom.

Határozati javaslat

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulással
 - 2006. január 2-án kötött Gunarasi Ifjúsági Tábor, valamint
 - 2007. január 1-én kötött Balatonfenyvesi Ifjúsági Tábor

üzemeltetésére kötött megállapodást felmondja.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a felmondásról szóló döntést a Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társuláshoz juttassa el és az átadás-átvételi eljárást a felmondási idő lejártáig bonyolítsa le.
3. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a kistérség-járési partnerségi megállapodást készítse elő és azt a következő ülésre jóváhagyásra terjessze elő. Partnerségi megállapodás csak a Képviselő-testület által jóváhagyott önkormányzatokkal köthető.

Határidő:

1. határozat továbbítása azonnal
2. átadás-átvételi eljárás lebonyolítása 2015. március 31.
3. következő rendes testületi ülés

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

Szabó Loránd
polgármester